

Reactie Zorgthuisnl op de Wet minimumbeloning zelfstandigen en zelfstandigenverklaring, internetconsultatie

1. Algemeen

Veel van onze leden (aanbieders van hulp en zorg in de sector verpleging, verzorging en thuiszorg) werken met zzp'ers, om uiteenlopende redenen. Krapte op de arbeidsmarkt, mogelijk maken van terminale zorg, opvangen van piekmomenten, opleidingseisen die een individuele aanbieder te boven gaan, faciliteren van andere aanbieders. Veel zorgverleners willen ook graag als zzp'er hun beroep uit te oefenen. Het is daarom erg belangrijk dat het voor opdrachtgevers en zzp'ers zonneklaar is hoe hun arbeidsrelatie kwalificeert. Maar nu er nog geen duidelijkheid is over de opdrachtgeversverklaring - een figuur waar het overgrote deel van onze leden en de zzp'ers in onze sector gebruik van zal moeten maken - kunnen we ons onvoldoende een oordeel vormen over het geheel aan voorstellen en rijzen tal van vragen. Wat is straks de status van de opdrachtgeversverklaring? Welke zekerheid is eraan verbonden? Een ander manco is ook dat het ons niet duidelijk is wat straks de status is van de huidige modelovereenkomsten. Een opdrachtgever wil zeker weten dat er buiten dienstbetrekking wordt gewerkt. De opdrachtnemer wil dat ook. Dat de fiscale beoordeling van de inkomsten van de zzp'er daarvan los staat, is een moeizaam uitgangspunt. Voor een deel wordt immers naar dezelfde criteria, gedragingen en feiten gekeken. De (zeer complexe) concept wetsvoorstellen zijn in dat opzicht geen stap vooruit qua zekerheid voor opdrachtgevers en opdrachtnemers.

2. Zelfstandigenverklaring

De regeling aan de bovenkant met de zelfstandigenverklaring, is voor onze leden minder relevant. Het tarief van € 75 komt in de dagelijkse VVT-praktijk minder vaak voor. Wat overigens wel het reële gevaar in zich bergt dat tarieven die in de buurt komen, opgedreven worden naar die € 75 omdat dan vrijwaring is verzekerd. Opdrachtgevers zitten bepaald niet te wachten op zo'n prijsopdrijvend effect. Het zal de kosten in de zorg verhogen en er komen vraagtekens te staan bij de waarde van de indicatie.

Onduidelijk is wat de reikwijdte zal zijn van de zelfstandigenverklaring. Is die gekoppeld aan het werk bij die opdrachtgever? Of aan de zzp'er en geldt het voor alle opdrachten bij alle opdrachtgevers? Zzp'ers werken immers voor meerdere opdrachtgevers. Moet dan ook elk gedeclareerd uur van de opdracht tegen minstens € 75 uitbetaald worden? En wat gebeurt er als de geldigheid is verlopen? Wat is er tegen een langjarige relatie tussen opdrachtgever en zzp'er?

Voor betrokken ondernemers.

Waarom zou een opdracht het ene jaar wel buiten dienstbetrekking kwalificeren en het jaar erna niet?

3. Minimumtarief

Wij vrezen de administratieve lasten die opdoemen in het wetsvoorstel (hoezo Ontregel de zorg?). In de VVT-sector wordt nauwelijks gewerkt met offertes en nacalculaties en dat is ook nauwelijks doenlijk. Het uurtarief bestaat voor het overgrote deel uit directe werktijd. Onduidelijk is welke aanname over de omvang van het aantal declarabele uren aan het minimum- en hoge tarief ten grondslag ligt. We kunnen het daarom ook niet toetsen aan de praktijk in de VVT-sector (verhouding directe-indirecte uren). Het begrip 'uurtarief' is daarom nu al een verwarrend begrip. Juist daarom is ook moeilijk in te zien waarom een opdrachtgever naderhand nog extra zou moeten betalen. Moeten indirecte uren gelijkelijk over opdrachtgevers verdeeld worden?

Natuurlijk moet schijnzelfstandigheid worden tegengegaan. Maar helpt dan een minimumtarief voor een zelfstandige die toch vaak prijznemer is, zeker in de zorg waar deze tarieven mede zijn afgeleid van de tarieven die zorgfinanciers aan de zorgorganisaties bieden, nu opgescheept wordt met forse administratieve verplichtingen (kan iedereen die uitvoeren?) en aan het eind een boete weet? Wellicht kunnen die administratieve verplichtingen voor beide partijen vervallen als sprake is van een hoog aantal directe uren (verg. de gedachten achter planning=realisatie in plaats van de vijfminutenregistratie in de wijkverpleging).

4. Bijzondere situaties

Zorg moet vaak binnen een paar uur worden ingezet. Een patiënt in het ziekenhuis hoort bijv. in de ochtend dat hij in de middag naar huis mag. Een verpleegkundige stelt via de indicatiestelling vast welke zorg bij deze client nodig is. In zekere zin is dat de offerte. De zorgverlening moet ook cf. de indicatiestelling en het zorgplan verlopen. Voor- en nacalculaties voegen daaraan niets toe en vormen daarom een forse verhoging van de administratieve lasten.

De vraag dient gesteld te worden of bijzondere diensten, zoals een slaapdienst, onder het bereik van het minimumtarief moet vallen.

En een zzp'er die huishoudelijke hulp levert, wordt met deze eis het werken buiten dienstbetrekking nagenoeg onmogelijk gemaakt (complexe administratieve eisen en minimum tarief). Dat is een aantasting van het recht op vrije arbeid.

Een derde voorbeeld is de terminale zorg. Een klein groepje van zzp'ers leveren deze zorg bij een client. Dat groepje is een mix van professionals. Passend bij het verloop van het (niet te voorspellen) ziekteproces, wordt meer of minder zorg verleend (verpleging, verzorging, waakdienst,

slaapdienst, huishoudelijk) en worden de verschillende professional meer/minder ingeschakeld, enz. Hoe wordt omgegaan met zo'n opdracht waarin verschillende uurtarieven gelden? Een ander aandachtspunt is het persoonsgebonden budget (pgb) dat een cliënt in de zorg kan aanvragen. Betekent dat per definitie dat sprake is van een particuliere opdrachtgever? Ook brengen we de positie van bemiddelingsbureaus naar voren. Hun positie is in de stukken onvoldoende scherp uitgewerkt. Is er straks in de module een daarop toegesneden vragenset? Tot slot vragen we ons af of voor het werken met zzp'ers in een intramurale setting via de module of via de zelfstandigenverklaring meer duidelijkheid/zekerheid komt. Ook daarover lezen we niets.

5. Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg

Met de invoering van de Wkkgz is veel gediscussieerd over de deelbaarheid van de verantwoordelijkheid voor kwaliteit. Het gezagscriterium lag steeds op de loer waar het gaat over verantwoordelijkheid/eindverantwoordelijk. Vragen als wie (opdrachtgever of de zzp'er) de eventuele klacht van de cliënt oppakt, wie voor een geschillencommissie gedaagd wordt, wie het zorgdossier opstelt. In onze sector zijn dit dringende vragen, waarvan we nu niet kunnen vaststellen tot welk antwoord ze leiden in de webmodule.

6. Slotopmerking

Zoals erg veel partijen die gereageerd hebben op deze internetconsultatie, vinden ook wij het onverstandig met deze wetten aan de slag te gaan in de wetenschap dat de commissie Borstlap begin 2020 met voorstellen zal komen en dat er ondertussen ook gewerkt wordt aan herzien arbeidsrecht. Uitbuiting en malafide praktijken moeten volle kracht worden bestreden. Maar zelfstandig ondernemerschap moet mogelijk blijven en opdrachtgevers moeten zonder gevaar voor naheffingen zzp'ers van opdrachten kunnen voorzien. Er zijn indertijd heel veel verschillende modelovereenkomsten opgesteld omdat er zoveel verschillende manieren zijn waarop opdrachtgevers en zzp'ers hun relatie (willen) vormgeven. Wij bepleiten daarom ook nu dat er oog en ruimte zou moeten zijn voor sectorspecifieke kenmerken.

Houten, 5 december 2019